

Թեսթ 11

Հովհաննես Թումանյան Մայրը

Մի գարնան իրիկուն դռանը նստած գրույց էինք անում, երբ այս դեպքը (պատահել): Էս **դեպքից** հետո ես չեմ մոռանում էն գարնան իրիկունը: Ծիծեռնակը բույն էր շինել մեր սրահի օճորքում: Ամեն տարի աշնանը գնում էր, գարնանը ետ գալի, ու նրա բունը միշտ կպած էր մեր սրահի օճորքին: Ե՛վ գարունն էր բացվում, և՛ մեր սրտերն էին բացվում, հենց որ նա իր գվար**դ** ճիչով (հայտնվել) մեր գյուղում ու մեր կտուրի տակ:

Եվ ի՛նչ քա**ղ**ցր էր, երբ առավոտները նա ծվվում էր մեր երդիկին, կամ երբ իրիկնապահերին իր ընկերների հետ շարժվում էին մի երկար ձողի վրա ու «կարդում իրիկնաժամը»:

Եվ ահա նորից գարնան հետ վերադար**ձ**ել էր իր բունը: Ձու էր ածել, ճուտ էր հանել ու ամբողջ օրը **ուրախ** ճչալով թռչում, կերակուր էր բերում իր ճուտերին: Էն իրիկունն էլ, որ ասում եմ, եկավ, կտցում կերակուր բերեց ճուտերի համար: Ճուտերը ծվծվալով բնից դուրս հանեցին դեղին կտուցները:

Էդ ժամանակ, ինչպես եղավ, նրանցից մինը, գուցե ամենից անզգույշը կամ ամենից սովածը, (շտապել), ավելի դուրս ձգվեց բնից ու ընկավ ներքև:

Մայրը ճչաց ու ցած թռավ ճուտի ետևից: Բայց հենց էդ **վայրկյանին**, որտեղից որ է, դուրս պրծավ մեր կատուն, վեր թոցրեց փոքրիկ ճուտը:

- Փի՛շտ, փի՛շտ, – վեր թռանք ամենքս, իսկ ծիծեռնակը սուր ծղրտալով ընկավ կատվի ետևից՝ նրա շուրջը թրթռալով կտցահարելով, բայց չեղավ: Կատուն փախավ- մտավ ամբարի տակը: Եվ այս ամենն այնպես արագ (կատարվել), որ անկարելի էր մի բան անել:

Ծիծեռնակը դեռ ծղրտալով պտտվում էր ամբարի շուրջը, իսկ մենք՝ երեխաներս, մի-մի փայտ առած պտտվում էինք ամբարի տակը, մինչև կատուն դուրս եկավ ու փախավ դեպի մարագը՝ դունչը լիզելով:

Ծիծեռնակը դատարկ կատվին որ տեսավ, մի **զիլ** ծղրտաց ու թռավ, **իջ**ավ դիմացի ծառի ճյուղին: Այնտեղ լուռ վեր եկավ: Մին էլ տեսանք՝ հանկարծ ցած ընկավ մի քարի կտորի նման: Վազեցինք, տեսանք՝ մեռած, ընկած է ծառի տակին:

Մի գարնան իրիկուն էր որ այս դեպքը պատահեց: Շատ տարիներ են անցել, բայց ես չեմ մոռանում այն գարնան իրիկունը, երբ ես առաջին անգամ իմացա, որ ծիծեռնակի մայրն էլ մայր է, ու սիրտն էլ սիրտ է, ինչպես մերը:

1. Տեքստի չորս բառերում տառի փոխարեն վանդակ է դրված, դու՛րս գրիր այդ բառերը՝ լրացնելով բաց թողած տառերը:

բաղցր
վերադարձել
իջավ
զվարդ

2. Ի՞նչ է նշանակում ծղրտալով բառը.

ա/ ծիծաղելով
բ/ թռչկոտելով
գ/ ճչալով
դ/ մկկալով

3. Դու՛րս գրիր տեքստում ընդգծված բառերը՝ դիմացը գրելով դրանց հոմանիշները (իմաստով մոտ բառեր):

դեպքից	իրադարձությունից
ուրախ	զվարդ
վարկյանին	պահին
զիլ	ուժեղ

4. Տրված բառերից որի՞ դիմաց է սխալ նշված նրա տեսակը.

ա/ իրիկնապահ-բարդ
բ/անզգույշ-ածանցավոր
գ/փոքրիկ-պարզ
դ/այնտեղ-բարդ

5. Տեքստից դու՛րս գրիր եզակի թվով չորս գոյական և դարձրու՛ հոգնակի:

կատու	կատուներ
ամբար	ամբարներ
ծառ	ծառեր
մայր	մայրեր

6. Տրված բառերից յուրաքանչյուրի դիմաց նշված է, թե ինչ խոսքի մաս է: Ո՞ր տարբերակն է սխալ.

ա/ վազեցինք-բայ
բ/ երկար- ածական
գ/ կտուց-գոյական
դ/ դեղին-գոյական

7. Դու՛րս գրիր տեքստում փակագծերի մեջ դրված բայերը և դիմացը գրի՛ր անհրաժեշտ ձևերը (համապատասխանեցրո՛ւ տեքստին):

պատահել	պատահեց
հայտնվել	հայտնվեց
շտապել	շտապել
կատարվել	կատարվեց

8. Գտի՛ր տրված նախադասության մեջ ենթական և ստորոգյալը
Մայրը ճչալով թռավ ներքև ընկած ճտի ետևից:
ենթակա մայրը

ստորոգյալ թռավ

9. Տեքստից դու՛րս գրիր ուրիշի ուղղակի խոսք պարունակող մեկ նախադասություն.

- Փի՛շտ, փի՛շտ, – վեր թռանք ամենքս, իսկ ծիծեռնակը սուր ծղրտալով ընկավ կատվի ետևից՝
նրա շուրջը թրթռալով կտցահարելով, բայց չեղավ:

10. Տեքստում ընդգծված նախադասության մեջ բաց է թողած կետադրական նշան: Լրացրո՛ւ:
Մի գարնան իրիկուն էր , որ այս դեպքը պատահեց:

11. Դու՛րս գրիր ստեղծագործության գլխավոր իմաստն արտահայտող նախադասությունը:
Որ ծիծեռնակի մայրն էլ մայր է, ու սիրտն էլ սիրտ է, ինչպես մերը:

12. Ի՞նչ սովորություններ ունեն ծիծեռնակները:

Ամեն տարի աշնանը գնում էր, գարնանը ետ գալի:

13. Ծիծեռնակի ո՞ր ճուտը կատվի գոհը դարձավ.

ա/ամենից փոքրը կամ ամենից անկարգը
բ/ ամենից անվախը կամ ամենից չարաճճին
գ/ ամենից մեծը կամ ամենից հնարամիտը
դ/ **ամենից անզգույշը կամ ամենից սովածը**

14. Ի՞նչ պատահեց ծիծեռնակին, երբ տեսավ դատարկ կատվին.

ա/թռավ-գնաց, որպեսզի կերակուր բերի
բ/ **հանգիստ նստեց ծառի ճյուղին**
գ/ քարի կտորի նման ցած ընկավ ճյուղից
դ/ ծլվլում էր երդիկին

15. Ինչո՞ւ երեխաները չկարողացան փրկել ծիծեռնակի ձագին:
Որովհետև այդ ամենը շատ արագ կատարվեց :